

فهرست

۷.....	پیشگفتار.....
۹.....	سوالات مورد ۱۴۰۱.....
۲۲.....	پاسخنامه مورد ۱۴۰۱.....

پیشگفتار

به نام آفریدگار قلم و سخن

آزمون مورد تخصصی بیماری‌های دهان همواره یکی از دشوارترین آزمون‌ها و چالشی جدی در راستای رسیدن به اهداف دستیاران این رشته بوده است. دستیابی به تسلط و دقت مورد نیاز ضمن حجم بالای منابع معرفی شده مورد برای این رشته، نیاز به صرف زمان زیاد جهت مرور کامل منابع معرفی شده و نیز آشنایی هرچه بیشتر با نمونه سوالات آزمون‌های سال‌های گذشته جهت اطمینان از کیفیت مطالعه و آشنایی با روند کلی و میزان دقت لازم جهت سپری نمودن این آزمون دارد. کتاب پیش رو، با در دسترس قرار دادن پاسخ سوالات آخرین آزمون مورد تخصصی (سال ۱۴۰۱) بر اساس لیست منابع اعلام شده از سوی وزارت بهداشت، سعی نموده تا با ارائه پاسخ‌های تشریحی، گامی هر چند کوچک در راستای یاری رساندن به دستیاران عزیز این رشته بردارد.

خواهشمندیم چنانچه هرگونه اشکال املائی، نگارشی یا علمی در متن کتاب مشاهده فرمودید، جهت افزایش کیفیت علمی کتاب، ما را از نظرات ارزشمند خود آگاه سازید. در پایان از حسن توجه تمام دستیاران گرامی کمال تشکر را داشته و برای ایشان کامیابی و موفقیت روز افزون از درگاه حق مسئلت می‌نماییم.

دکتر دینز صفابخش

دکتر فرشته نجار کریمی

سوالات بورد ۱۴۰۱

۱- درگیری چشم در موارد شدید ابتلا به کدام یک از ویروس‌های زیر کمتر گزارش شده است؟

الف) VZV ب) HSV ج) CMV د) EBV

۲- آقای ۳۵ ساله پس از هر بار تبخال زدن روی لب‌ها دچار زخم‌های منتشر خون چکان می‌شود. کدام دارو را برای کاهش عود ضایعات تجویز می‌نمایید؟

الف) Valacyclovir ۲۵۰ mg دو بار در روز ب) Acyclovir ۴۰۰ mg دو بار در روز
ج) Azathioprine ۱۵۰ mg یک بار در روز د) Dapson ۱۵۰ mg یک بار در روز

۳- آقای ۴۵ ساله به دلیل زخم‌های عودکننده، گرد، قرینه و دردناک بر روی لثه چسبیده از ۳ روز قبل مراجعه نموده است. مناسب‌ترین اقدام چیست؟

الف) تجویز کورتیکواستروئید ب) آزمایشات هماتولوژیک
ج) مکمل‌های خوراکی د) نمونه برداری

۴- خانم ۴۵ ساله مبتلا به دیابت با شکایت از خونریزی لثه و بوی بد دهان که به تازگی شروع شده مراجعه نموده است. لنفادنوپاتی ساب مندیبولار وجود دارد و لثه‌ها قرمز و دردناک هستند. محتمل‌ترین تشخیص کدام است؟

الف) Necrotizing Ulcerative Gingivitis ب) Primary Herpetic Gingivostomatitis
ج) Erythema Multiforme د) Plasma Cell Gingivitis

۵- پسر بچه ۱۰ ساله با زخم‌های کوچک متعدد دردناک در ناحیه کام نرم از ۲ روز قبل مراجعه نموده است. پزشک ایشان جهت کنترل تب بیمار، آسپرین تجویز نموده است. ایشان سابقه زخم مشابه قبلی را ندارد. کدام عارضه در بیمار فوق محتمل‌تر است؟

الف) انسفالوپاتی ب) اختلال کلیوی
ج) راش پوستی د) خونریزی بینی

پاسخنامه مورد ۱۴۰۱

۱- گزینه «د» صحیح است.

برکت فصل ۴

شایع‌ترین نواحی عفونت HSV شامل مخاط دهان، مخاط تناسلی و چشم‌ها هستند. عفونت HSV قرنیه (keratitis) یکی از علل مهم کوری در جهان می‌باشد. در عفونت VZV عود کننده، شاخه افتالمیک عصب تری ژمینال (زوج ۵) شایع‌ترین عصب کرانیال درگیر بوده و ابتلا قرنیه می‌تواند منجر به کوری شود (herpes zoster ophtalmicus). تقریباً در ۹۰٪ بیماران مبتلا به ایدز، آنتی بادی در گردش علیه CMV وجود دارد. در این بیماران، CMV تمایل به درگیری چشم (به صورت رتینیت، که در صورت عدم درمان منجر به کوری می‌شود)، مجرای گوارشی (انتریت) و نواحی پوستی-مخاطی به ویژه در نواحی اطراف مقعد و ژنیتال دارد.

۲- گزینه «ب» صحیح است.

برکت فصل ۴

EM یک واکنش افزایش حساسیت است و شایع‌ترین عوامل محرک شامل عفونت به ویژه HSV، مایکوپلاسما و کلامیدیا پنومونیا می‌باشد. مطالعات نشان می‌دهند که EM عود کننده، در ۶۵ تا ۷۰٪ موارد با HSV همراه بوده و در این رابطه سابقه عفونت HSV ۱ تا ۳ هفته قبل از شروع EM وجود داشته است. برخی بیماران RHL همزمان داشتند. موارد مشکوک به EM مرتبط با HSV باید با داروهای ضد ویروسی درمان شوند. مصرف مداوم آسیکلوویر ۴۰۰mg، ۲ بار در روز از بروز EM مرتبط با HSV جلوگیری می‌کند.

نکته: EM غیر مرتبط با HSV به ازاتیوپرین ۱۵۰mg به خوبی پاسخ می‌دهد.

۳- گزینه «ب» صحیح است.

برکت فصل ۴

زخم‌های عودکننده، گرد، قرینه و دردناک به صورت حاد (۳ روز) نشان دهنده زخم‌های شبه آفت (aphtus like) می‌باشد. نقایص هماتولوژیک به ویژه آهن سرم، فولات و یا Vit B12 نیز می‌توانند یک عامل اتیولوژیک در ۱۰-۵٪ بیماران با ضایعات شبه آفتی باشند، هرچند این ضایعات گاهی در مخاط کراتینیزه (مانند لثه) رخ می‌دهد (برعکس زخم‌های RAS (استوماتیت آفتی راجعه) که در مخاط غیر کراتینیزه ایجاد می‌گردند).

نکته: مطالعات آزمایشگاهی باید هنگامی که بیماران الگوی متداول RAS را نشان نمی‌دهند مثلاً در صورت تشدید دوره‌های RAS، شروع بیماری بعد از ۴۰ سال و یا همراهی زخم با سایر علائم و نشانه‌ها، انجام شود.